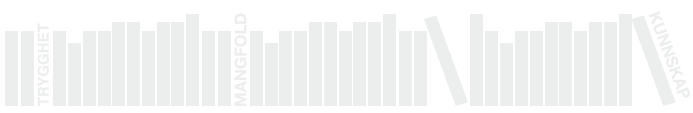

SIGNALER

NR 1 2016 25. ÅRGANG | Utgitt av Akademikerforbundet

AKADEMIKER
FORBUNDET

Kjære medlem

Delingsøkonomien blomstrer med akselererende fart. Uber og Airbnb er nå blitt kjent for de fleste og mange har benyttet tjenestene. Myndigheter og samfunn kan tilnærme seg nye trender med å avvise ordningene, innføre forbud og håpe at dette går over. I en globalisert økonomi vil dette være en lite hensiktsmessig strategi. Delingsøkonomi har egentlig allerede fungert over lang tid. Det er nye teknologiske plattformer som har gjort det mulig å ta delingsøkonomien til nye høyder. Vi er sannsynligvis kun i startgropen når det gjelder framvekst av nye varer og tjenester som deles. Det er positivt når skattedirektøren tilnærmer seg den nye transportnæringen med å finne løsninger som sikrer normal skattlegging av inntekter som genereres. Uber og Skatteetaten er nær ved å finne løsninger på dette spørsmålet ifølge skattedirektøren. For fagbevegelsen, som har fokus på kollektive avtaler der ansattes lønns og arbeidsvilkår sikres, byr delingsøkonomien på utfordringer. I delingsøkonomien er man ofte selvstendig næringsdrivende og må selv fastsette lønn og pris for tjenester. Det fins ingen beskyttelse med hensyn til arbeidstidens lengde, forsikringer og pensjon. For fagbevegelsen blir det viktig å finne konstruktiv tilnærming til delingsøkonomien. Et viktig arbeid er å

bidra til å bekjempe svart økonomi og sosial dumping. Vårt forbund har i dag medlemmer som driver enkeltmannsforetak, samtidig som de ser nytteverdien av de medlemsfordeler som er tilgjengelige i Akademikerforbundet. Ved framvekst av delingsøkonomien, kan antall personer uten ansettelsesforhold vokse betydelig. Denne utvikling bør Akademikerforbundet forholde seg til og møte på en konstruktiv måte. I 2016 skal Akademikerforbundet gjennomføre et hovedtariffoppgjør. Da skal både lønn og endringer i tariffavtalene forhandles. For forbundets medlemmer skjer dette hovedsakelig i form av sentrale forhandlinger gjennom hovedorganisasjonen Unio. Akademikerforbundet er representert i alle Unios forhandlingsutvalg. Noen overenskomster forhandles lokalt på virksomhetsnivå av Akademikerforbundets tillitsvalgte. Årets oppgjør vil bli påvirket av den konjunktur nedgang landet er inne i som følge av fallende oljepris og høy arbeidsledighet. Samtidig skal vi være våkne og offensive ved å sette universitets- og høyskoleutdannede i offentlig sektor på agendaen i forhandlingene. Det er fortsatt et problem at vi i stat og kommune har en sammenpresset lønnsstruktur med små lønnsforskjeller. Årets oppgjør gir oss nok en mulighet til å sette dette tema på dagsorden. Da

bør vi se på nye konstruktive løsninger som kan bringe oss ut av en fastlåst forhandlingssituasjon. Selv om vi forventer et moderat oppgjør, er det mye penger som skal fordeles. Da blir innretning og profil viktig. Pensjon blir trolig et tema i årets oppgjør. I regjeringens Sundvolden-erklæring heter det at man vil «Fortsette gjennomføringen av pensjonsreformen i både privat og offentlig sektor. Dette innebærer blant annet at man sammen med partene i arbeidslivet finner løsnings som reduserer forskjellene mellom pensjonssystemene i privat og offentlig sektor». En regjeringsoppnevnt arbeidsgruppe har utformet en rapport om "Nye pensjonsordninger i offentlig sektor" som vil ligge til grunn når partene i offentlig sektor møtes i vårens oppgjør. Drøftinger omkring pensjon var et viktig tema både på Unios og Akademikerforbundets tariffseminar som ble avholdt i januar. Det er i Akademikerforbundet en forståelse for at dagens offentlige pensjonsordninger må fornyes. I framtidige forhandlinger blir det viktig å sikre de særlige behov for tilpasninger som er nødvendige for å sikre gode pensjoner til langtidsutdannede med ulike yrkesmønstre. En ny pensjon må vare livet ut og samtidig ta hensyn til kvinner som i større grad enn menn jobber deltid.

Årets ildsjel 2015

Det er mange engasjerte tillitsvalgte og medlemmer som gjør en god jobb på vegne av Akademikerforbundet. Vi ønsker å synliggjøre disse ildsjelene og hvert år hedre én av dem med en pris.

Vet du om en ildsjel i Akademikerforbundet?

Kanskje kjenner du noen der du er som gjør en innsats utover det man kan forvente, og som du synes fortjener å bli gjort stats på med en pris? Forslag på kandidat, samt en kort begrunnelse for hvorfor vedkommende fortjener å bli kalt "årets ildsjel", sendes til generalsekretær, astrid.t.sorland@akademikerforbundet.no.

Vi ber om forslag på kandidater til prisen "årets ildsjel 2015" innen 15. mars 2016.

Akademikerforbundet ved inngangen til 2016

Akademikerforbundet har ved inngangen til 2016 4520 medlemmer, det innebærer en vekst på 5,4 % det siste året.

Sektorvis fordeling

Statlig sektor: 911 medlemmer

Kommunal sektor

KS: 1593 medlemmer

KS-bedrift: 69 medlemmer

Oslo kommune: 325 medlemmer

Tariffområdet Spekter

Spekter Helse 10 (helse): 421 medlemmer

Spekter område 4 (Lovisenberg): 1 medlem

Spekter område 1-9 (-4): 356 medlemmer

Virke-området: 91

KA-området: 13 medlemmer

NHO-området

Abelia: 31 medlemmer

NHO Service: 25 medlemmer

Andre landsforeninger: 10 medlemmer

Privatansatte uten tariffavtale: 271 medlemmer

Selvstendig næringsdrivende: 20 medlemmer

Sum yrkesaktive medlemmer: 4137

Studentmedlemmer: 121

Pensjonistmedlemmer: 156

Andre ikke-yrkesaktive medlemmer: 106

Sum ikke-yrkesaktive medlemmer: 383

Verdt å nevne

Akademikerforbundet i Unio

Akademikerforbundet har pr. 1.1.16 4137 yrkesaktive medlemmer. Når Akademikerforbundet får 5000 yrkesaktive medlemmer, går forbundet ut av «fellesordningen» som består av småforbundene og blir fullverdig medlem med egen representasjon i alle utvalg.

Eventyrlig vekst i Vinmonopolet

Akademikerforbundet i Vinmonopolet har jobbet målrettet og strukturert med verving og hadde det siste året en eventyrlig vekst på 17,6%! Lokallaget har pr. 1.1.2016 301 medlemmer. Vi gratulerer!

Stort potensiale i Oslo kommune

Akademikerforbundet har pr. 1.1.16 325 medlemmer i Oslo kommune, og med 55.000 ansatte er det et stort potensiale for ytterligere medlemsvekst. Siste års vekst er på 12,5%. Akademikerforbundet er spent på hva som blir neste års prosenttall.

Kjønnsbalansen

Pr. 1.1.2016 er 65 % av medlemmene kvinner.

Midt-Norge er regionen med størst prosentvis vekst

Region Midt-Norge har hatt fokus på lokallagsbygging og vokste med 10,6 % fra 2015 til 2016. Topp innsats fra regionstyret!

Medlemsutvikling i regionene

Region	Medl.tall 1.1.15	Medl.tall 1.1.16	Endring
Øst	1535	1659	+8,1 %
Hedemark / Oppland	375	383	+2,1 %
Bu/Ve/Te	467	489	+4,7 %
Agder	245	259	+5,7 %
Rogaland	385	369	-4,2 %
Vest	305	319	+4,6 %
Midt-Norge	472	522	+10,6 %
Nord	504	520	+3,2 %
Samlet	4288	4520	+5,4 %

Landsmøte i november

Landsmøtet

- er Akademikerforbundets høyeste organ
- avholdes hvert 3. år, neste gang 17.-18. november 2016
- velger nytt hovedstyre for den neste 3-årsperioden
- fastsetter vedtekter
- fastsetter medlemskontingenter
- fører overordnet kontroll med at fattede vedtak i Akademikerforbundets organer blir gjennomført

Les mer om landsmøtet i forbundets vedtekter § 6.

PROFILEN

FAKTA

Navn:
Poul-Herman Deniz Bülow

Alder:
33 år

Medlem i:
Akademikerforbundet

Verv:
Hovedtillitsvalgt i Oslo kommune

Interesser:
Familie, venner, musikk, politikk

Ny HTV i Oslo kommune som setter medlemmene i fokus

Han er ny hovedtillitsvalgt i Oslo kommune, frikjøpt i 50 % for å gjøre jobben – helst ville han vært hovedtillitsvalgt på heltid. Han er glad i Akademikerforbundet og mener dette er et forbund man kan ta med seg gjennom hele karrieren, og at forbundet også er en styrke for Unio.

-Jeg ser store muligheter for flere medlemmer i Akademikerforbundet i Oslo kommune, og jeg vil gjerne fortsette å bidra når det gjelder rekruttering og skoloring av tillitsvalgte og etablere flere avdelinger, sier Poul-Herman Deniz Bülow.

Med mastergrad i filosofi, religion og samfunnsfag, samt tysk-tyrkisk familiebakgrunn, er dette en mann som er godt egnet for å representere og kommunisere med personer som har forskjellige etniske og kulturelle ståsted. Det gjør han daglig - både i rollen som tillitsvalgt og i jobben som boligkonsulent i bydel Frogner

Tekst: Torill Marie Høyer

Foto: Martin Ølander

-Når det gjelder HTV-rollen, er det 3 «påler» som utmerker seg for meg, og det er først og fremst å ta vare på medlem-

mene som trenger bistand. Derne har jeg en visjon om å bygge opp lokal-laget og få på plass flere tillitsvalgte i avdelingene, og selvfølgelig vektlegger jeg forhandlinger og tariffspørsmål, sier Poul-Herman.

Forskjellige forhold på arbeidsplassene

- Hvilke spørsmål og problemstillinger får du fra dine medlemmer?

Lønn er et sentralt tema, med spørsmål om resultater fra sentrale og lokale forhandlinger. Men også forholdene på arbeidsplassene rundt om er et tema som i stor grad blir diskutert og problematisert med den hovedtillitsvalgte. Mange medlemmer føler at arbeidsgiver krever mye, at god utdanning blir tatt for gitt, og at man ikke får iden anerkjennelsen man trenger.

- Dette kan føre til at mange ansatte får dårlig mestringfølelse, sier Poul-Herman og uttrykker bekymring for at det er mange som sliter med stort arbeidspress, og at dette går utover kvaliteten på det arbeidet som blir gjort. Når det er for lav bemanning i.f.t. de arbeidsoppgavene som skal utføres, kan arbeidstakerne føle seg utilstrekkelige og at de ikke mestrer jobben sin. Dette kan medføre til sykdom, og ødelegge det psyko-sosiale arbeidsmiljøet. Alle trenger og bli sett og anerkjent i den jobben man gjør, sier han.

Fra prosjektarbeider til fast jobb

Med sin ruvende, trygge skikkelse (197 cm.), er det lett å forstå at han er en mann som inngir tillit, og som man lett kan ønske å betro seg til. Poul-Herman sier at det alltid har vært slik. Folk kommer til ham.

- Og det folk forteller til meg, kommer aldri videre, sier han beskjedent, men med ettertrykk.

Poul-Herman jobber som boligkonsulent i bydel Frogner. Arbeidsoppgavene består i formidling av kommunale leiligheter, råd og veiledning til brukere om Husbankens bostøtte, startlånordninger mv.. I utgangspunktet fikk han jobb i bydel Frogner som prosjektarbeider, et prosjekt som dreide seg om boligfremskaffing i perioden fra mars til august 2012. Prosjektet førte til gode resultater og ble forlenget. Han har nå jobbet i fast stilling som boligkonsulent i over 2 år

-Hvordan fungerer din utdanning for denne jobben?

- Det viser seg at jeg har en utdanningsbakgrunn som passer utmerket i denne

jobben. Men å komme inn på arbeidsmarkedet var hardt. Jeg søkte 200 jobber før jeg omsider fikk prosjektjobben. I mitt arbeid samhandler jeg med alle slags mennesker med forskjellig ståsted, og da er det viktig at kommunikasjonen flyter godt. Jeg er født og oppvokst i Oslo, men har en tysk-tyrkisk familiebakgrunn - et utgangspunkt som ga meg en innsikt i at ikke en type tenkning nødvendigvis må være den riktige bestandig. Studiene i kristendom, filosofi og samfunnsfag har forsterket denne innsikten på et dypere plan. Jeg har

også en koreansk kone, smiler Poul-Herman.

Takhøyde for politisk uenighet

-Hva var bakgrunnen for at du valgte å bli medlem av Akademikerforbundet?

-Det var et bevisst valg. For det første var det viktig for meg at forbundet er partipolitisk og ideologisk uavhengig, og at det innad er takhøyde for politisk uenighet. For det andre synes jeg det er en styrke at det ikke er et reint profesjonsforbund. Det er en fordel å kunne samarbeide med medlemmer som både har ulik profesjonsbakgrunn, og/eller annen høyere utdanning. På den måten ser man bedre helheten i arbeidslivet, mener Poul-Herman. Han påpeker hvor viktig han synes det er å være organisert – og i det riktige forbund for seg selv. - Dette er den muligheten man som ansatt har til å påvirke i vårt samfunn, sier han.

Han mener det er mange arbeidstakere som er medlem i feil forbund, eller som ikke er organisert fordi de ikke ser at de passer inn noe sted. Han mener at Akademikerforbundet kunne passe for flere av disse, og dette har han lyst til å gjøre noe

med. -Akademikerforbundet følger med i tida, mener Poul-Herman.

Ønsker skikkelig satsing i Oslo

Akademikerforbundet har pr. 1.1.16 325 medlemmer i Oslo kommune, og med 55.000 ansatte mener Poul-Herman at det er et stort potensiale for ytterligere medlemsvekst - her kommer oppbyggingen av lokallaget inn.

-Jeg ble konstituert som HTV i november 2015, og jeg vil gjøre mitt beste som representant for medlemmene, understreker han. Han mener at man som tillitsvalgt

- I Akademikerforbundet har Unio en mulighet for å vokse i miljøene utenom de profesjonene som allerede er i sammenlutningen, sier han.

må ha forståelse for både arbeidsgiver og arbeidstaker, men hele tiden søke etter hva medlemmene ønsker. -Man må kunne se ulike perspektiver og møte arbeidsgiver med åpenhet.

Det er mange og krevende oppgaver som HTV, og det viser seg at det er nødvendig å bruke både mye av fritida, både kvelder og helger, for å få gjort unna alt arbeidet som MÅ gjøres. 50 % i jobb og 50 % som HTV krever god planlegging og struktur. Han understreker at han ikke vil klage -Arbeidet som HTV er kjempeinteressant og engasjerende!

Akademikerforbundet

- en styrke for Unio

Akademikerforbundet er et forbund man kan ta med seg gjennom hele karrieren, mener Poul-Herman. Nettopp det at det er et mangfold av profesjoner i forbundet, mener han er en styrke for Unio som ellers består av profesjonsforbund.

- I Akademikerforbundet har Unio en mulighet for å vokse i miljøene utenom de profesjonene som allerede er i sammenlutningen, sier han.

Medlemsfordeler

Informasjon fra Akademikerforbundets forsikringskontor: Kulde kan sette sine spor...

- I fjor var de samlede erstatningsutbetalingene fra norske forsikringsselskaper på grunn av frostskafer i rør på nærmere en milliard kroner. Her får du enkle tips om hvordan du kan unngå å bli en del av statistikken.

De samlede kostnadene kan svinge mye fra år til år. Milde vintre gir få skader, mens harde frostvintre kan bli svært kostbare - både for selskapene og den enkelte som rammes.

Unngå frostskafer:

- Sjekk kjellervinduer og ventiler. Luft kort og effektivt frem for å sette vinduer på gløtt.
- Tøm og steng vannet i utendørskranen for vinteren.
- Hold temperaturen over 10 grader i oppholdsrom, også når du ikke er hjemme.
- Har du rør i krypkjeller eller på kaldt loft? Forhør deg med rørlegger om isolerings- og oppvarmingsløsninger.
- Steng hovedkranen dersom du skal reise bort i lengre perioder. Pass så på at du åpner en kran for å slippe ut oppsamlert vann.

Frostvæske i vannlåser hindrer frostsprengning og fordampning (tomme vannlåser kan føre til at lukt fra avløpsrøret siver inn i huset).

Slik tiner du frosne rør:

- Hvis du ikke allerede har stengt hovedkranen - gjør det nå. Dersom vannet får flomme fritt, er du garantert fossefall når isproppen tiner i et frostsprengt rør.
- Varm opp rommet.
- Når du har lokalisert det frosne røret, blås gjerne på det med hårføner eller varmluftpistol, men husk kontinuerlig tilsyn.
- Bruk av åpen varme som skibrenner og primus er livsfarlig og strengt forbudt.
- Etter opptining åpnes hovedkranen forsiktig mens rørene kontrolleres for lekkasjer.

Les mer: medlemsfordeler på unio.no

Rabatt på leie av feriehus
i **HELE** Europa

Akademikerforbundet i Akershus fylkeskommune

Fylkeskommunen har ansvar for videregående opplæring, samferdsel, kultur og tannhelse.

Tekst og bilde: Carl-Erik Christoffersen

Avdeling for videregående opplæring er stor. Av totalt 4 800 ansatte i Akershus fylkeskommune, arbeider rundt 4 000 her. Det er over 22 000 elever i videregående skoler i Akershus, og innen videregående opplæring skjer det masse. I prosjektet «Framtidens skolestruktur mot 2030» ønsker en å dimensjonere og planlegge nye elevplasser, både i skoler som bygges ut og helt nye skoler. -Vi regner med at det kommer til å være 5 300 flere elever i 2030. Det har allerede vært en stor vekst i antall elever og en ny, stor skole er under bygging på Jessheim, sier Hildegunn Nygård, som arbeider i økonomiseksjonen med budsjett- og regnskapsoppfølging i de videregående skolene. -Det er en stor og viktig oppgave, for det er snakk om mye penger.

Lokallaget

- Vi har holdt oss stabilt på 10 medlemmer de siste årene, forteller tillitsvalgt Torunn Korneliussen.

Blant 431 ansatte i Fylkesadministrasjonen er det vekstpotensial for Akademikerforbundet. -Vi gjør forbundet kjent når det ansettes nye. Det er nok mulig å bli mer offensiv når det gjelder å verve nye medlemmer. Det er andre foreninger som er betydelig større, spesielt Utdanningsforbundet. De har vi et godt samarbeid med, f.eks. under lønnsforhandlinger. Det er et generelt godt samarbeidsklima mellom alle parter her i fylkeskommunen, slår hun fast.

-Det har vært mange spekulasjoner om fylkeskommunens framtid, men vi har ikke merket at noen har vært redd for å miste jobbene sine. Uansett om

Akademikerforbundets tillitsvalgte Torunn Korneliussen (til venstre) med bisitter Hildegunn Nygård i Akershus fylkeskommune.

fylkeskommunene vil bestå eller ikke, er det all grunn til å tro at oppgavene må videreføres, forteller Torunn Korneliussen.

Akademikerforbundets tillitsvalgt

Torunn Korneliussen begynte i Akershus fylkeskommune for åtte år siden og ble tillitsvalgt i 2010. Hun er idrettskonsulent og rådgiver i fylkeskommunen og jobber med forvaltning av spillemidler til nærmiljøanlegg. -Dette er overskudd fra Norsk Tipping, som skal tilbakeføres til folket og spillemidler til kulturarenaer som skal fordeles. I tillegg til å behandle søknader, arbeider vi for å øke kompetansen i kommunene, slik at de får frem gode søknader. Systemet er slik at hvis søknadene kan godkjennes, vil vi få mer midler til fylket i neste omgang. Kompetanseutvikling hos dem som skal behandle søknader er viktig. Søkere kan gå glipp av flere millioner kroner, dersom det gjøres feil. Vi legger derfor stor vekt på rådgiving og å bygge kompetanse om anlegg og søknadsprosesser

i Akershuskommunene. Vi er heldige og får samarbeide med mange hyggelige mennesker i kommunene og i øvrige fylker. Jeg har verdens beste jobb!

Fakta Akershus fylkeskommune

- I tillegg til det politiske nivået, består Akershus fylkeskommune av en fylkesadministrasjon og 45 virksomheter.

- Fylkeskommunen har totalt 4800 ansatte. Av disse arbeider 431 i Sentraladministrasjonen.

- Fylkesadministrasjonen består av følgende avdelinger og enheter:

- o Avdeling for videregående opplæring
- o Avdeling for samferdsel og transport
- o Avdeling for plan, næring og miljø
- o Avdeling for kultur, frivillighet og folkehelse

I tillegg kommer Administrasjonsavdelingen, Kommunikasjonsstab og Juridisk stab.

- Antall innbyggere: 592 512 (1.10.2015)

- Antall kommuner: 22

- Byer: Lillestrøm, Sandvika, Ski, Drøbak, Jessheim

Politikk & samfunn

Tiltakspakke for økt sysselsetting?

Den første uken i oktober la regjeringen fram statsbudsjettet for 2016 – inkludert en tiltakspakke på over fire milliarder kroner for økt sysselsetting. Har det gått som forventet, og vil regjeringens tiltakspakke redde de mange som nå går ut i arbeidsledighet?

Tekst:

Carl-Erik Christoffersen

2015 – Et gullår

Situasjonen er på ingen måte helsvart, mener sentralbanksjef Øystein Olsen. Det mest krevende året har startet, men i 2017 vil det snu. Dessuten har vi bransjer som går svært bra. Eksempelvis uttalte direktør Terje E. Martiniussen i Norges Sjømatråd at 2015 ble et gullår for lakseoppdretterne. Omsetningen endte totalt på 74,5 mrd. kroner og i det lå det en økning på 4 mrd. kroner fra året før.

I 2016 og årene fram til 2018 spår sentralbanksjefen likevel at folk flest vil oppleve en svak lønnsvekst på godt under 4 %. Veksten i kjøpekraften til forbrukerne vil ligge på null i 2016.

Dette er uvant for norske lønnstakere i forhold til årene vi har hatt bak oss, men det er ingen krise, uttaler han til Aftenposten.

Den økonomiske situasjonen for landet er avhengig av en rekke faktorer. Statens inntekter går ned når ledighetstallene går opp. Statens utgifter går opp i samme forhold. Inntektene går ned når oljeprisen faller, parallelt har vi sett at kroneverdien har svekket seg. Samtidig ser vi at en svekket krone har betydd at hjulene snurrer raskere i ikke-oljerelaterte bransjer.

Ledigheten øker

Arbeidsledigheten øker. Sommeren 2014 lå ledigheten rundt 3,3 % av arbeids-

styrken. Ved utgangen av 2015 var den steget til 4,6 % i følge Arbeidskraftundersøkelsen til SSB. Det forventes at den vil stige ytterligere i 2016. Tall fra NAV viser at antallet som hadde mottatt permitteringsvarsel ved utgangen av 2015 var 40 600, som er dobbelt så mange som hadde mottatt dette på samme tid året før.

Tiltakspakken

Regjeringen møter disse utfordringene med en tiltakspakke på fire milliarder kroner. Den består av:

- Vedlikehold og bygg: 2,5 mrd. (herav 500 mill. til vedlikehold av skoler og omsorgsboliger og 500 mill. til vedlikehold av jernbane)
- Næring og innovasjon: ca. 1 mrd. (herav 420 mill. til vedlikehold av Sjøforsvaret og forskningsfartøyer)
- Tiltaksplasser: ca. 590 mill.

Vi spør økonomiprofessor Halvor Melum ved Universitetet i Oslo om tiltakspakken er egnet til å håndtere dagens utfordringer.

Ikke imponert

-Fire milliarder kroner er ikke mye penger i denne sammenheng, er hans lakoniske svar. Dette blir det ikke mange arbeidsplasser av. I 2009 hadde vi også store utfordringer og regjeringen kom med en tiltakspakke. Den var på

16 mrd. + 4 mrd. Det kunne vi kalle en tiltakspakke, mener han. Den gang kom regjeringen med en ekstrapakke i januar, noe også dagens regjering kunne gjort, sier Melum.

Innretningen på pakken mener han er god. Lavere aktivitet i oljesektoren gir ringvirkninger inn i andre bransjer. Så det å støtte verkstedindustrien slik at de kan opprettholde sysselsettingen, er bra. Men størrelsen på beløpene regjeringen setter inn gir altså få jobber. I følge professor Halvor Melums beregninger vil det være snakk om rundt 300 arbeidsplasser, som utgjør rundt én prosent av de som nå mister jobben sin.

Det kan se ut som om regjeringen bevisst ønsker en svak kroneverdi, da dette kan gi økt eksport i ikke-oljerelaterte næringer. Dette er en fordel Norge nå har sammenlignet med andre land, men som vi ikke hadde hatt hvis vi hadde vært i EU, sier Halvor Melum.

Politisk uenighet

Det er slett ikke alle politikere som har tro på at regjeringen har funnet fram til de beste løsninger for å møte dagens urolige arbeidsmarked. Arbeiderpartiets finanspolitiske talsperson Marianne Marthinsen, hevder at budsjettet har alvorlige mangler. Etter hennes mening investerer regjeringen mange penger, men at det virker som om de ikke er opptatt av den ganske dramatiske ledighetssituasjonen vi nå ser i norsk økonomi, uttaler hun til E24. Skulle regjeringen ha møtt utfor-

Politikk & samfunn

Arbeiderpartiets finanspolitiske talsperson Marianne Marthinsen hevder regjeringens budsjett har alvorlige mangler. (Foto: Arbeiderpartiet)

dringene offensivt, måtte det vært med mer penger. I Arbeiderpartiets alternative budsjett lå det inne rundt 3 milliarder ekstra som ville gitt rom for 2000 flere tiltaksplasser, flere studieplasser, fagskoleplasser for å bygge kompetanse i arbeidslivet. Norske arbeidstakere har vært kjent for å ha høy kompetanse. Vi må ta vare på den kompetansen vi har og videreutvikle ny kompetanse.

Omstilling et nøkkelbegrep

I utgangspunktet er det den oljerelevante sektoren som er mest berørt. Samtidig ser vi at ringvirkningene er i ferd med å bre seg utover i samfunnet. Vår omstillingsevne blir derfor en sentral faktor i forhold til hvordan vi kommer til å klare oss gjennom de utfordringer vi opplever nå. Nye tiltaksplasser er en god måte å få til omstilling på, men ifølge

økonomene og politikerne er regjeringens tiltakspakke mange ganger for liten i forhold til behovet.

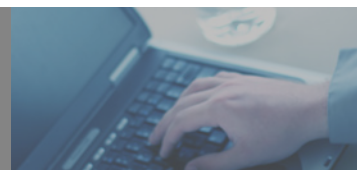
Fakta om arbeidsmarkedet:

- Ved utgangen av 2015 var ledigheten 4,6 % av arbeids styrken, i juni 2014 var den på rundt 3,3 %.
- Antallet arbeidstakere som hadde mottatt permitteringsvarsel ved utgangen av 2015 var ca. 40 600, ved utgangen av 2014 var tallet ca. 20 300.
- Omsetningen av norsk oppdrettslaks endte totalt på 74,5 mrd. kroner i 2015 – en økning på 4 mrd. kroner fra året før.

Kilder:

- NAV/statistikkportal/Utviklingen på arbeidsmarkedet
- SSB/Arbeidskraftundersøkelsen 4. kv. 2015
- Finansdepartementet pressemelding og artikkel (7. okt. 2015)
- E24 – De viktigste endringene i statsbudsjettet (23. nov. 2015)
- NTB – Ap vil ha jobbpakke til sju milliarder (12. nov. 2015)
- Aftenposten/økonomi – I 2017 vil både eksporten og det private forbruket ta seg opp (12. jan. 2016)

Arbeidsrett

Degradering en del av styringsretten?

Vi har i de senere år sett en økende tendens til at arbeidsgivere ved omstillinger ensidig tar fra arbeidstakere deres stilling og tilbyr en annen og lavere stilling i virksomheten. Dette går ikke bare ut over ledere, også arbeidstakere med stort fagansvar kan være utsatt for dette.

Begrunnelsene kan være mange, fra de tilfeller hvor arbeidsgiver slår sammen avdelinger til de tilfeller hvor arbeidsgiver fratar arbeidstakere leder- eller fagansvar som følge av at de for eksempel ikke er fornøyd med deres ytelse. En del arbeidsgivere legger feilaktig til grunn at de har styringsrett når de foretar slike endringer. Det spørsmålet som reiser seg er imidlertid om styringsretten i det hele tatt strekker seg så langt som til å degradere personer. Utgangspunktet er at arbeidsgiver har styringsrett så langt ikke lov- eller avtaleverk er til hinder for det. Ved vurdering av om en endring ligger innenfor styringsretten, tar vi utgangspunkt i den enkelte arbeidstakers arbeidsavtale. Hvis det fremgår av arbeidsavtalen at man er ansatt i en lederstilling, vil man etter norsk rett ha et stillingsvern som hindrer arbeidsgiverne i å degradere en person til underordnet stilling. Bakgrunnen er at man ved å degradere en leder regelmessig fratar så vel personalledelse som det overordnede ansvar for virksomheten eller deler av denne. I tillegg blir ofte stillingens faglig ansvarsområde og vesentlige deler av lederens arbeidsområde endret. Totalt sett vil dette utgjøre så omfattende endringer i forhold til arbeidsavtalen at endringen vil bli ansett å gå ut over styringsrettens grenser.

Degradering fra faglige stillinger

Hva med degradering fra faglige stillinger, med betydelige faglige ansvarsområder? Også i dette tilfellet er det klare begrensninger i arbeidsgiverens styringsrett. Dersom det av arbeids-

avtalen fremkommer at stillingen inneholder konkrete ansvarsoppgaver, som eksempelvis økonomi/budsjettansvar, særskilt fagansvar og liknende, vil en fratakelse av disse ansvarsområdene regelmessig gå ut over grensene for styringsretten, dersom de har et visst omfang og særtegnar stillingen

Nøkkdommen

Hva så med de som kun har konkrete arbeidsoppgaver? Her kan nok arbeids-

giver gjøre større endringer i arbeidsforholdet. Et eksempel som kan nevnes finner vi i Nøkkdommen fra år 2000. Høyesterett kom her til at to maskinister på brannbåten Nøkk i Stavanger måtte finne seg i å arbeide i brannstyrken på land. Det er imidlertid grunn til å merke seg at hoveddelen av arbeidet likevel skulle være på båten. Høyesterett vektla også at de tidligere hadde hatt noe arbeid i brannstyrken på land og at maskinistene på Nøkk også tidligere hadde inngått i beredskapsvakt. Vi ser således at Høyesterett i denne saken aksepterte at det kunne gjøres ikke

ubetydelige endringer i arbeidsområdet. Vi kan imidlertid ikke ut fra denne saken slutte at en arbeidsgiver kan gjøre hvilke endringer som helst i arbeidsområdene til en arbeidstaker. Å flytte en arbeidstaker fra et arbeidsområde til et annet som er kvalitativt helt forskjellig vil kunne gå ut over styringsrettens grenser. Vi ser således at klare degraderinger regelmessig ikke kan gjøres i kraft av styringsretten. Det anbefales derfor at du tar kontakt med din tillitsvalgt eller med forbundet sentralt dersom du risikerer en degradering på arbeidsplassen.

Endringsoppsigelse

Hva skal en arbeidsgiver gjøre, dersom han ønsker å gjøre endringer som ikke ligger innenfor styringsretten? En mulighet er å gi vedkommende en endringsoppsigelse, dvs. å si vedkommende opp fra sin stilling og samtidig tilby en ny stilling i virksomheten. Her kreves det at man har saklig grunn for oppsigelsen. Det vil arbeidsgiver regelmessig ikke ha, dersom det ikke ligger tungtveiende grunner for det i virksomheten. Et unntak fra det som er nevnt ovenfor er om man blir overtallig i forbindelse med rasjonalisering i virksomheten. I disse tilfeller kan arbeidsgiver tilby en passende stilling. Begrepet passende stilling hjemler nok betydelig større endringer enn de som ligger innenfor arbeidsgivers ordinære styringsrett.

Advokat Bjørn Bråthen

Forhandling / tariff

Tøffe tak om tariff

Økonomisk har Noreg levd godt på oljen, og oljenæringa har vore viktig for sysselsetting og velferd. Ikkje berre for kysten, men for heile landet. Baksida av medaljen er at vi som nasjon ikkje i tilstrekkeleg grad har budd oss godt nok på ei varsla omstilling: Oljebransjen er på nedtur. Ein nedtur som dels er skapt av overproduksjon i somme land, dels av klimatrusselen. I tillegg kjem det som ofte blir kalla naturlege svingingar i marknaden. Og no svingar det nedover.

Ragnhild Lied er valgt som leder i Unio for en periode på 3 år fra 1.1.2016.

Trusselen om tapte arbeidsplassar og økonomisk stagnasjon heng definitivt tungt over hovudtariffoppgjeret i 2016.

Forståegpåarar av ulike slag har meir eller mindre avlyst heile tariffoppgjeret. Den siste meldinga var at i 2016 må det forhandlast om reallønnsnedgang. Bakgrunnen er spekulasjonar om ein prisvekst på 3 prosent. Altså meir enn lønnsvekstprognosane frå både SSB og andre.

Norsk Industri følgjer opp, og ropar: «Null, null, null! Det er berre eitt tal som tel», meiner arbeidsgjevarorganisasjonen ved inngangen til årets tariffoppgjer (Aftenposten 26.1.16). For å gjere det ekstra svart legg direktør Lier Hansen til: «Vi må tilbake til 1930-

årene for å finne noe tilsvarende.»

Rett nok er situasjonen i oljeindustrien krevjande, men å mane fram biletet av 30-åra er eit overspel, sjølv når det kjem frå Norsk Industri ved inngangen til eit tariffoppgjer.

Vi må bu oss på at reallønnsveksten blir svakare enn det som har vore vanleg det siste tiåret.

Men det går godt an å vere ansvarleg utan å starte med å kaste korta. Mørke skyer inneber ikkje at ein økonomisk tornado feiar over landet, og at arbeidsplassar blir lagt aude i stor stil. Vanskeleg, ja, men ikkje berre svart.

Den låge kronekursen har i alle fall den effekt at det blir billegare å selje til utlandet. Store deler av den tradisjonelle eksportindustrien går godt. Noreg eksporterer t.d. fisk og annan sjømat så det susar. Også andre delar av eksportindustrien går godt. Det høyrer vi om berre sporadisk.

Det trengst litt motvekt til depresjonsstemmene. Stemmer som kan nyansere bildet. Den rolla bør Unio ta. Dessutan manglar det kompetent arbeidskraft på ei rekkje område. Ikkje minst i offentleg sektor, som skal bli stadig meir kunnskapsintensiv. Låg lønnsvekst og redusert realløn er heller ikkje berre av "det gode". Det skaper ikkje utan vidare

etterspørsel og nye arbeidsplassar. Det er også ein fare for at dei som ikkje er del av den kollektive lønnsdanninga stikk av. Under solidaritetsalternativet på 90-talet såg vi til dømes at funksjonærar og leiarar langt på veg gjekk under moderasjonsradaren. Utdanningsgruppene i offentleg sektor, blei ekstra hardt pressa, mellom anna gjennom låglønnsprofil og "flate" kronetillegg.

Framleis har vi ein heil del å ta att – enten vi snakkar om lønnsnivå eller lønnsutvikling. Kva Unios konkrete ambisjonar skal vere, må vi drøfte grundig i den vidare prosessen.

Men det er opplagt at motkravet til moderate rammer må vere ein tydeleg utdanningsprofil. Lang utdanning skal lønne seg betre. Det må også arbeidsgjevarane sentralt ta ansvaret for. Då kan dei ikkje møte situasjonen med tronge rammer sentralt, og så overlata «resten» til dei lokale partane - utan streikerett!

Ragnhild Lied, leder Unio

Akademikerforbundet
STUDENT

HVA SKJER!

Skal du begynne å søke jobb til våren?

Studentkontakt ved sekretariatet kan bistå deg med å bygge opp din CV.

Kontakt Martin på e-post:
martin.olander@akademikerforbundet.no
eller telefon: 940 05 047

Besøk oss
også på

Unio-Studentene

Unio-studentene er eit samarbeidsforum for studentar som tilhører Unios 12 medlemsforbund. Saman representerar vi over 33 000 studentar. Unio-Studentene deltek på styremøtene til Unio, der vi har observatørplass og talerett. Vi har som mål å vere ein aktiv deltakar i politiske saker som gjeld vår utdanning, utdanningskvaliteten og framtida i offentleg sektor. Unio-studentene gir råd og innspel til Unio i utdanningssaker, og forsøk fortløpande å vere høringsinstans for utspel frå politisk nivå, noko som krev eit godt samarbeid opp mot både Unio og dei ulike medlemsorganisasjonane i Unio.

Styret i Unio-Studentene består av 1-2 representantar frå kvar organisasjon. Desse møtast rundt éin gang i månaden. Diverse har vi per dags dato ikkje ein representant frå alle forbunda. Etersom representantane veljast til ulik tid, er det noko variasjon av styremedlemmar i laupet av året.

Ledelsen konstituerast kvar haust og sit i eit år.

Stephanie Anita Heggen Bahl og Bjørn Roberg leder Unio-studentene 2015-16.

Målet for oss i Unio-Studentene for 2016 er at vi skal vere meir synlege, og vi skal hjelpe dei ulike forbunda med å byggje opp sine studentorganisasjonar. Vi ønskjer også å leggje eit særskilt fokus på tverrfagleg samarbeid i denne perioden.

Vi vil at alle forbunda i Unio som har studentar skal få minst éin representant inn i samarbeidsforumet vårt. For å enklare ta hand om alle sine utfordringar og perspektiv inn i arbeidet er vi avhengige av representasjon frå alle studentorganisasjonane.

Saman er vi sterkare. Unio-Studentene trengje deg!

Ta kontakt med oss på student@unio.no

Unio-studentene 2015-16.

Ledelse/nettverk

Lederkonferansen 2016 - ledelse og involvering av tillitsvalgte

Akademikerforbundet ønsker å gi konferansedeltakerne to dager med foredrag som gir ulike impulser og refleksjoner man kan ta med seg tilbake til hverdagen.

Program

Tirsdag 27. september

- 09.30-10.00 Fremmøte (rundstykker)
- 10.00-10.15 Åpning av konferansen ved generalsekretær Astrid T. Sørland
- 10.15-11.00 Ledelse når teknologien går så fort
- 11.00-11.10 Pause
- 11.10-12.00 Mål- og utviklingssamtaler – hvordan få motiverte og engasjerte medarbeidere
- 12.00-13.00 LDO
- 13.00-14.00 Lunsj
- 14.00-17.00 Lederes påvirkningsmuligheter, kommunikasjon i organisasjoner
- 19.00 Middag og sosialt samvær

Onsdag 28. september

- 09.00-09.50 Hva karakteriserer norske ledere?
- 09.50-10.00 Pause
- 10.00-11.30 Hvordan motivere når du må kutte?
- 11.30-12.30 Lunsj
- 12.30-13.30 Mellomlederens dilemmaer i hverdagen
- 13.30-13.45 Pause
- 13.45-14.00 Lederens håndtering av ytringer fra myndige medarbeidere
- 14.00-15.00 Hvordan lykkes i din hverdag som leder med kryssende interesser og knappe ressurser
- 15.15 Felles transport til Oslo S

Påmelding via «min side» innen 15. juni 2016. Det tas forbehold om justeringer i programmet.

Kurs & aktiviteter

Forhandlinger handler om å finne en løsning på motpartens problem som gjør at du selv kommer bedre ut enn hvis du ikke hadde forhandlet.

Margaret Neale, professor ved Stanford Graduate School of Business

Hold deg oppdatert om vårt kurs-tilbud på våre hjemmesider, www.akademikerforbundet.no

Alle våre kurs er gratis for medlemmer i Akademikerforbundet.

15 Mars UH Workshop 2016 + møte med studenter
16 Sted: Scandic Holmenkollen Park
 Påmeldingsfrist: kontakt Ane N. Dreyer
ane.n.dreyer@akademikerforbundet.no

05 April Forhandlingskurs trinn II
06 Sted: Lysebu
 Påmeldingsfrist: 1. mars

20 April Konferanse for tilitsvalgte i NAV
21 Sted: Askeladdens hus på Soria Moria
 Påmeldingsfrist: 1. mars

09 Juni Politisk råd
11 Sted: Region Øst
 Valgte representanter

14 Juni Kursing av kursholdere KS
15 Sted: Gardermoen
 Inviterte deltakere

27 September Lederkonferansen
28 Sted: Scandic Holmenkollen Park
 Påmeldingsfrist: 15. juni

17 November Landsmøte
18 Sted: Sundvolden Hotel
 Valgte delegater

Vi anbefaler deg som medlem å ta vårt e-læringskurs for tillitsvalgte, påmelding på «min side».

REGIONENE:
Akademikerforbundet Øst:

Sverre Dahle,
mob. 909 58 784,
sverre.dahle@ba.oslo.kommune.no

Akademikerforbundet Hedmark/Oppland:

Stig Fonås,
mob. 901 39 770,
stig.fonas@kongsvinger.kommune.no

Akademikerforbundet Buskerud/Vestfold/Telemark:

Per Øystein Bentstuen,
mob. 986 07 130,
per-oystein.bentstuen@bfk.no

Akademikerforbundet Agder:

Bjørn Skyllingstad,
mob. 481 33 318,
bjorn.skyllingstad@nav.no

Akademikerforbundet Rogaland:

Kirsten Steinsnes Mehus,
mob. 995 35 746,
kirsten.steinsnes.mehus@haugesund.kommune.no

Akademikerforbundet Vest:

Svein Kvammen,
mob. 911 32 228,
svein.kvammen@bergen.kommune.no

Akademikerforbundet Midt-Norge:

Marit Ravlo Nikolaisen,
mob. 906 14 044,
marit.ravlo.nikolaisen@nav.no

Akademikerforbundet Nord:

Eirin Endresen Ytreberg,
mob. 907 24 988,
eirin.e.ytreberg@gmail.com

RÅDGIVENDE UTVALG:
Akademikerforbundet Stat

Inga Bolstad,
Tlf.a. 22 07 81 40, mob. 481 26 026

Akademikerforbundet Kommune

Alfred Sørbo,
mob. 975 82 084

Akademikerforbundet Oslo kommune

Poul-Herman Bülow,
Mob. 957 77 737

Akademikerforbundet Spekter

Ruth Lie,
mob. 486 08 852,
ruth.lie@stolav.no

Akademikerforbundet Privat/Virke

Martin Ølander,
Tlf. 21 02 33 66, mob. 940 05 047,
martin.olander@akademikerforbundet.no

Rådgivende utvalg NAV

Perly Paulsen,
mob. 901 40 048,
perly.paulsen@nav.no

Rådgivende utvalg for UH-sektoren

Esben Moy,
mob. 918 73 580,
esben.moy@uia.no

Seniorutvalget

Sekretær for utvalget
Bjørn Halvorsen,
mob. 917 38 692,
bjorn.halvorsen@akademikerforbundet.no

SEKRETARIATET:

Generalsekretær: Astrid Tideman Sørland,
tlf. 21 02 33 67, mob. 979 76 756,
astrid.t.sorland@akademikerforbundet.no

Seniorrådgiver: Bjørn Halvorsen,
tlf. 21 02 33 62, mob. 917 38 692,
bjorn.halvorsen@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Eystein Madland Hagesæther,
tlf. 21 02 33 63, mob. 940 16 825,
eystein.m.hagesether@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Martin Ølander,
Tlf. 21 02 33 66, mob. 940 05 047,
martin.olander@akademikerforbundet.no

Konsulent: Christine Skjævesland,
tlf. 21 02 33 64,
christine.skjavesland@akademikerforbundet.no

Konsulent: Ane Nyrud Dreyer,
tlf. 957 06 112,
ane.n.dreyer@akademikerforbundet.no

Adm. konsulent: Inger Nyen, sykemeldt

Akademikerforbundet forsikringskontor:
tlf. 21 02 33 69,
forsikring@akademikerforbundet.no

Utgitt av Akademikerforbundet

Ansvarlig redaktør: Astrid T. Sørland

Redaksjonsutvalg:

Alfred Sørbo
Ane Nyrud Dreyer
Martin Ølander

Skribenter/bidragstere:

Carl-Erik Christoffersen
Bjørn Bråthen
Martin Ølander
Torill M. Høyer
Stephanie Bahl
Alfred Sørbo
Astrid T. Sørland

Trykk og grafisk
tilrettelegging: www.comitas.no

Akademikerforbundet:
Tollbugt. 35, 0157 Oslo,
tlf.: 21 02 33 64
post@akademikerforbundet.no

Forbundsleder:
Alfred Sørbo,
mob. 975 82 084
alfred.sorbo@akademikerforbundet.no

Generalsekretær:
Astrid Tideman Sørland,
tlf. 21 02 33 67, mob. 979 76 756
astrid.t.sorland@akademikerforbundet.no

HOVEDSTYRET (2014-2016):

Alfred Sørbo
Leder
mob. 975 820 84,
alfred.sorbo@akademikerforbundet.no

Bernt Erik Jørgensen
Nestleder
mob. 920 11 386,
berntej@gmail.com

Knut Simble
Styremedlem
mob. 974 28 979,
knut@folkehogskole.no

Svein Kvammen
Styremedlem
mob. 911 32 228,
svein.kvammen@bergen.kommune.no

Torill Marie Høyer
Styremedlem
mob. 948 28 229,
torill.marie.hoyer@nav.no

Jorunn Mørch Aasen
Styremedlem
mob. 906 57 392,
jqv@trondheim.kommune.no

Ingjerd Espe
Styremedlem
mob. 918 83 672,
ingjerd.espe@domstol.no

AKADEMIKER
FORBUNDET
- tett på kommunereformen

Status på kommunereformen?

11 kommuner har søkt om sammenslåing
124 kommuner forhandler
50 kommuner har valgt nullalternativ
243 kommuner utreder fremdeles

Ny fart i reformen?

Sammenslåing i din kommune?

Sjekkliste:
Blir min stilling berørt?
Sjekk arbeidsavtale
Er det kalt inn til fellesmøte?
Har jeg lokale tillitsvalgte?

Du har rett til:
medbestemmelse
informasjon
bistand

Rolig, vi hjelper deg!
Generelle spørsmål om reformen
eller behov for bistand?

KUNNSKAP
TRYGGHET
MANGFOLD

Kontakt Martin Ølander på
Tel.: 21 02 33 66 / 940 05 047
E-post: martin.olander@akademikerforbundet.no

